

41

USTAWA

z dnia 31 stycznia 1961 r.

o zmianie niektórych przepisów Kodeksu Wojskowego Postępowania Karnego.

Art. 1. W Kodeksie Wojskowego Postępowania Karnego z dnia 23 czerwca 1945 r. (Dz. U. z 1956 r. Nr 22, poz. 103, Nr 54, poz. 243 i z 1958 r. Nr 4, poz. 12) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 16 w wyliczeniu 7 po wyrazie „zastępców” dodaje się wyraz „wiceprokuratorów”, a w wyliczeniu 8 po wyrazie „oskarżonego” średnik zastępuje się przecinkiem, po czym dodaje się wyrazy „powoda cywilnego”;
- 2) w art. 37 dotychczasową treść oznacza się jako § 1 oraz dodaje się nowy § 2 w brzmieniu:
„§ 2. W sprawach o przestępstwa, których ściganie zależne jest od skargi pokrzywdzonego, prokurator może wszcząć postępowanie karne również bez skargi, jeżeli wymaga tego interes społeczny.”;
- 3) w art. 39 § 1 skreśla się wyrazy „lub obowiązku pokrycia szkody”;
- 4) w art. 41 skreśla się § 3;
- 5) w art. 42 dodaje się nowy § 4 w brzmieniu:
„§ 4. W sprawach o przestępstwa, z których wynika szkoda w mieniu społecznym, prawa pokrzywdzonego wykonuje dowódca jednostki wojskowej lub kierownik jednostki gospodarki uspołecznionej, zarządzający mieniem, w którym szkoda powstała. W sprawach tych prawa pokrzywdzonego przysługują również organom kontroli państwowej i naczelnemu organowi kontroli wojskowej, które ujawniły przestępstwo lub spowodowały wszczęcie postępowania karnego.”;
- 6) w art. 43 dotychczasową treść oznacza się jako § 1 oraz dodaje się nowy § 2 w brzmieniu:
„§ 2. Dowódca jednostki wojskowej, kierownik jednostki gospodarki uspołecznionej oraz kierownicy organów kontroli wymienionych w art. 42 § 4 mogą wykonywać swoje prawa również przez upoważnionego pracownika.”;
- 7) w dziale III po rozdziale II dodaje się nowy rozdział II A zatytułowany: „Powód cywilny”, przy czym w rozdziale tym zamieszcza się artykuły 43¹—43³ w brzmieniu:
„Art. 43¹. W sprawach o przestępstwa należące do właściwości sądów wojskowych dopuszczalne jest wytoczenie przeciwko oskarżonym powództwa cywilnego o roszczenia majątkowe, wynikające z tych przestępstw.
Art. 43². W postępowaniu dotyczącym powództwa cywilnego stosuje się odpowiednio przepisy kodeksu postępowania karnego, jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej.
Art. 43³. Orzeczenie sądu wojskowego, zaopatrzone przez sąd wojskowy I instancji klauzulą wykonalności, stanowi tytuł wykonawczy.”;
- 8) w art. 69 § 1 wyrazy „do 750 złotych” zastępuje się wyrazami „od 100 do 2.000 złotych”;

9) art. 70 oznacza się jako art. 71 i nadaje mu się brzmienie:

„Art. 71. § 1. Przepis art. 69 § 1 ma również zastosowanie w razie nieusprawiedliwionej odmowy złożenia zeznań lub przyrzeczenia przez świadka, przy czym w razie ponownej odmowy przewodniczący, sędzia lub prokurator wojskowy może nałożyć na świadka ponownie karę pieniężną od 100 do 3.000 złotych z zamianą, w razie nieściągalności, na areszt do jednego miesiąca.

§ 2. Niezależnie od powyższego środka przewodniczący, sędzia lub prokurator wojskowy może nakazać niezwłoczne aresztowanie na czas nie przekraczający jednego miesiąca świadka odmawiającego złożenia zeznań lub przyrzeczenia. Areszt uchyła się, jeżeli świadek złoży zeznanie lub przyrzeczenie albo jeżeli sprawę w danej instancji ukończono.”;

10) art. 71 oznacza się jako art. 70;

11) art. 72 otrzymuje brzmienie:

„Art. 72. Na postanowienie odmowne wydane w myśl art. 70 oraz na postanowienie wydane w myśl art. 69 i 71 służy zażalenie.”;

12) w art. 91 § 2 po wyrazie „śledztwo” dodaje się wyrazy „albo okazać legitymację służbową oficera (podoficera) Wojskowej Służby Wewnętrznej, upoważniającą do przeprowadzania rewizji, lub legitymację służbową Milicji Obywatelskiej”;

13) art. 96 otrzymuje brzmienie:

„Art. 96 § 1. Urzędy pocztowe, telekomunikacyjne, kolejowe i celne oraz instytucje żeglugi wodnej i powietrznej są obowiązane wydawać sądowi lub prokuratorowi wojskowemu na ich żądanie korespondencję i przesyłki mające znaczenie dla toczącego się postępowania; tylko sąd lub prokurator wojskowy mają prawo je otwierać.

§ 2. Na postanowienie w tym przedmiocie służy zażalenie.”;

14) w art. 102 lit. e) kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się wyraz „albo” oraz nowy przepis lit. f) w brzmieniu:

„f) gdy stopień społecznego niebezpieczeństwa czynu zarzuconego oskarżonemu jest znaczny ze względu na wagę przestępstwa lub na szerszenie się danego rodzaju przestępstwa.”;

15) po art. 103 dodaje się nowy art. 104 w brzmieniu:

„Art. 104. § 1. W razie zawieszenia postępowania z powodu choroby psychicznej lub innej ciężkiej choroby oskarżonego sąd, do którego właściwości sprawa należy, je-

zeli zachodzą warunki do zastosowania aresztu tymczasowego, może na posiedzeniu niejawnym na wniosek prokuratora, po wysłuchaniu oskarżonego lub jego obrońcy, zarządzić postanowieniem umieszczenie oskarżonego na czas trwania choroby w zamkniętym zakładzie dla psychicznie chorych lub w innym zakładzie leczniczym. Do czasu wydania postanowienia zastosowane środki zapobiegawcze pozostają w mocy.

§ 2. Na postanowienie sądu o umieszczeniu w zakładzie leczniczym służy zażalenie.”;

16) po art. 161 dodaje się nowy art. 161¹ w brzmieniu:

„Art. 161¹. O odmowie ścigania lub o umorzeniu dochodzenia na podstawie art. 7 Kodeksu Karnego Wojska Polskiego zawiadamia się pokrzywdzonego i podejrzanego, którym na postanowienie to służy zażalenie.”;

17) w art. 169 dodaje się nowy § 4 w brzmieniu:

„§ 4. Na postanowienie prokuratora wydane na podstawie art. 7 Kodeksu Karnego Wojska Polskiego zażalenie służy również podejrzanemu.”;

18) w art. 170 § 2 po wyrazach „i ogłasza je” dodaje się wyrazy „lub doręcza jego odpis”;

19) w art. 171 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się wyrazy „chyba że zachodzi przypadek określony w art. 37 § 2.”;

20) art. 176 otrzymuje brzmienie:

„Art. 176 § 1. Dochodzenie lub śledztwo powinno być wszczęte przed upływem 24 godzin od powzięcia wiadomości o przestępstwie i ukończone w terminie możliwie najkrótszym.

§ 2. Jeżeli dochodzenie nie zostało ukończony w ciągu trzech miesięcy od daty sporządzenia postanowienia o przedstawieniu zarzutów, prokurator przejmuje je do swego prowadzenia wszczynając śledztwo.

§ 3. Jeżeli ze względu na zawilgość sprawy postępowanie przygotowawcze nie zostało ukończony w terminie trzech miesięcy od daty sporządzenia postanowienia o przedstawieniu zarzutów, prokurator okręgu wojskowego (równorzędny) może przedłużyć czas trwania postępowania przygotowawczego na okres do 6 miesięcy. Dalszego przedłużenia czasu trwania postępowania przygotowawczego na czas oznaczony może udzielić Naczelny Prokurator Wojskowy.”;

21) po art. 178 dodaje się nowe art. 178¹ i 178² w brzmieniu:

„Art. 178¹. § 1. Umorzone dochodzenie lub śledztwo może być na nowo podjęte, jeżeli nie będzie się toczyć przeciwko osobie, której w poprzednim postępowaniu przedstawiono zarzuty.

§ 2. Postanowienie o podjęciu na nowo dochodzenia lub śledztwa wydaje prokurator, który poprzednio dochodzenie lub śledztwo prowadził albo je nadzorował.

§ 3. W stosunku do osoby, której przedstawiono zarzuty w toku dochodzenia lub śledztwa prawomocnie umorzonego, nastąpić może tylko wznowienie dochodzenia lub śledztwa.

§ 4. Prokurator wojskowy, a na jego zlecenie również oficer śledczy, organy Wojskowej Służby Wewnętrznej lub Milicji Obywatelskiej mogą dokonać odpowiednich czynności śledztwa lub dochodzenia, jeżeli dla wydania postanowienia o podjęciu lub wznowieniu śledztwa lub dochodzenia zajdzie taka konieczność.

Art. 178². § 1. Wznowienie umorzonego dochodzenia lub śledztwa może nastąpić na mocy postanowienia właściwego prokuratora wojskowego wyższego rzędu tylko w razie ujawnienia nowych istotnych okoliczności nieznanych w poprzednim postępowaniu.

§ 2. Jeżeli w postępowaniu wznowionym podejrzanego ponownie aresztowano tymczasowo, zalicza się na poczet terminów wskazanych w art. 103 okres tymczasowego aresztowania w postępowaniu poprzednim.”;

22) po art. 182 dodaje się nowy art. 182¹ w brzmieniu:

„Art. 182¹. § 1. W ciągu sześciu miesięcy od uprawomocnienia się postanowienia o umorzeniu dochodzenia lub śledztwa w stosunku do osoby, której przedstawiono zarzuty, Naczelny Prokurator Wojskowy może uchylić to postanowienie, jeżeli stwierdzi, że umorzenie postępowania było bezzasadne.

§ 2. O uchyleniu postanowienia o umorzeniu zawiadamia się podejrzanego i pokrzywdzonego.”;

23) w art. 208 po wyrazach „zawiadamiając o tym” dodaje się wyrazy „Szefa Zarządu Sądownictwa Wojskowego oraz”;

24) w art. 246 § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Przepis art. 194 § 1 stosuje się odpowiednio.”;

25) w art. 279 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Sąd wojskowy przy ponownym rozpoznaniu sprawy może zwiększyć karę orzeczoną w uchylonym wyroku tylko wówczas, jeżeli od tego wyroku złożona była skarga rewizyjna na niekorzyść skazanego, chyba że skarga ta została pozostawiona bez uwzględnienia.”;

26) art. 296 skreśla się;

27) dotychczasową treść art. 305 oznacza się jako § 1 i dodaje się nowy § 2 w brzmieniu:

„§ 2. Przepisu § 1 nie stosuje się do powództwa cywilnego.”;

28) w dziale XIII w tytule rozdziału III dodaje się wyrazy „oraz kary aresztu domowego”;

29) po art. 321 dodaje się nowy art. 321¹ w brzmieniu:

„Art. 321¹. Karę aresztu domowego wykonuje się w sposób określony w przepisach o odpowiedzialności żołnierzy za przewinienia dyscyplinarne i za naruszenie honoru i godności żołnierskiej.”;

30) art. 325 otrzymuje brzmienie:

„Art. 325. W razie orzeczenia przypadku mienia, przedmiotów majątkowych, przedmiotów pochodzących z przestępstwa i narzędzi przestępstwa przewodniczący sądu wojskowego zwraca się do właściwego organu o wykonanie tego orzeczenia w trybie przepisów o przypadku majątku.”

Art. 2. § 1. W razie wyrządzenia czynem przestępnym szkody w mieniu społecznym organy Wojskowej Służby Wewnętrznej lub Milicji Obywatelskiej mogą w toku śledztwa lub dochodzenia dokonać u podejrzanego, podlegającego właściwości sądów wojskowych, tymczasowego zajęcia mienia ruchomego dla zabezpieczenia roszczeń o naprawienie szkody, grożącej mu kary grzywny lub przepadku majątku, jeżeli zachodzi niebezpieczeństwo usunięcia tego mienia. Tymczasowemu zajęciu nie podlegają przedmioty wymienione w art. 577 kodeksu postępowania cywilnego.

§ 2. W przypadkach nie cierpiących zwłoki organy Wojskowej Służby Wewnętrznej lub Milicji Obywatelskiej mogą dokonać także tymczasowego zajęcia mienia ruchomego u osoby podejrzanego o popełnienie czynu określonego w § 1 jeszcze przed wydaniem postanowienia o przedstawieniu zarzutów.

§ 3. Tymczasowe zajęcie następuje przez wciągnięcie zajętych ruchomości do protokołu z dokładnym ich opisaniem, a w razie potrzeby także przez opieczetowanie ruchomości. Tymczasowe zajęcie jest dokonane z chwilą podpisania protokołu przez organ Wojskowej Służby Wewnętrznej lub Milicji Obywatelskiej. Zajęte kosztowności i pieniądze mogą być odebrane i zdeponowane.

§ 4. Organ Wojskowy Służby Wewnętrznej lub Milicji Obywatelskiej doręcza odpis protokołu zajęcia osobie, u której dokonuje zajęcia, a w razie odwołania zajętej ruchomości pod dozór osoby trzeciej — także tej osobie.

§ 5. Tymczasowe zajęcie upada, jeżeli w terminie 14 dni od daty jego dokonania nie zostanie wydane postanowienie prokuratora wojskowego o zabezpieczeniu na zajętych ruchomościach roszczeń o naprawienie szkody, grożącego podejrzanemu przepadku mienia lub kary grzywny. Odpis postanowienia doręcza się osobom wymienionym w § 4.

§ 6. Przy dokonywaniu zajęcia stosuje się odpowiednio przepisy działu IV rozdziału III Kodeksu Wojskowego Postępowania Karnego o rewizji ze zmianami określonymi w §§ 1—5.

Art. 3. Ministrowie Obrony Narodowej, Sprawiedliwości, Spraw Wewnętrznych oraz Zdrowia i Opieki Społecznej określają w drodze rozporządzenia zasady i tryb usprawiedliwienia niestawiennictwa oskarżonych, świadków i innych uczestników procesu z powodu choroby.

Art. 4. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

Przewodniczący Rady Państwa: A. Zawadzki
Sekretarz Rady Państwa: J. Horodecki